

Arapça edatlar

Arapça edatların bazıları Osmanlı Türkçesi ile yazılmış metinlerde karşımıza çıkmaktadır. Edatlar esas itibarıyla kendi başlarına anlamı bulunmayan (istisnaları vardır) tek, iki veya üç harfli kelimeciklerdir. Daha ziyade tefsir, kelam, fıkıh konuları içeren kitaplarda ve adlî makamlarca (kadı, müftü) üretilmiş hüccet, senet, ilâm vs. gibi arşiv evrakında karşımıza çıkmaktadırlar. Arapça edatlar genel olarak Türkçedeki hâl eklerine veya son çekim edatlarına karşılık gelen anlamlara sahiptirler. Kelimelerin başına getirilen **edatlar bu kelimenin son harfini**, bir sonraki kelimeye geçişlerde, *esreli (i,i sesiyle)* okuturlar. Edatlar;

1 - Harf-i cerr'ler

2 - Son harfi üstünlü (a-e sesiyle) okunan edatlar olmak üzere iki gruptur.

Harf-i Cerr'ler:

ب – bi: Başına geldiği kelimeye**ile, -a/-e** anlamları katar.

من – min(e): Başına geldiği kelimeye **-dan/-den** çıkma hali anlamı katar.

عن – an(i): Başına geldiği kelimeye **-dan/-den** çıkma hali anlamı katar.

الى – ilâ(e): Başına geldiği kelimeye **-e kadar, -e/-a** anlamları katar.

على – alâ(e): Başına geldiği kelimeye **-ile, -üzere** anlamı katar.

فى – fi(i): Başına geldiği kelimeye **-da/-de, -nın içinde** anlamı katar.

ك – ke: Başına geldiği kelimeye **gibi, -nın gibi** anlamı katar.

ل – li: Başına geldiği kelimeye **-a/-e, -nın için, -nın sebebiyle** anlamı katar.

Son Harfi Üstünlü Edatlar:

قبل – kable: Başına geldiği kelimeye **önce, -dan önce** anlamı katar.

بعد – ba'de: Başına geldiği kelimeye **sonra, -dan sonra** anlamı katar.

فوق – fevka: Başına geldiği kelimeye **üstü, -nın üstü** anlamı katar.

تحت – tahte: Başına geldiği kelimeye **altı, -nın altı** anlamı katar.

بين – beyne: Başına geldiği kelimeye **arası, -nın arası** anlamı katar.

حسب – hasbe: Başına geldiği kelimeye **gereği, -nın gereği** anlamı katar.

Dikkat: يا – yâ edatı, Türkçeye “Ey!” diye çevirebileceğimiz ünlem/hitap edatıdır. Bu edat başına geldiği kelimenin son harfini *üstünlü* (a,e sesiyle) okutur.